

Spis treści

Wstęp • 11

Formowanie Golema • 23

Zarodek. Biblia i źródła antyczne • 24

Golem Rawy • 28

Golem Jeremiasza i Ben Siry • 31

Kabalistyczne przepisy na stworzenie Golema • 34

Golem jako magiczny sługa • 39

Golem romantyczny • 44

Praski Golem • 47

Golem obrońca • 53

Golem Lejwika • 57

Kisch szuka Golema • 60

Golemy Maharala po II wojnie światowej • 62

Golem postmodernistyczny • 66

Golem i nowe technologie • 71

Przemiana. *Golem* Gustava Meyrinka • 74

Golemiczny potencjał • 76

Sobowtóry Głupca • 79

Wtajemniczenie Błazna • 83

Sekret Maga • 88

Oblicze Śmierci • 90

Tajemnica Golema • 93

Opowieść o wstręcie. *Frankenstein* Mary Shelley • 95

- Opowieść o nauce • 96
- Prometeusz i Lucyfer • 99
- Nieczysta profesja • 102
- Między władzą a odpowiedzialnością • 108
- Opowieść o społeczeństwie • 110
- Potworne oblicze rewolucji • 112
- Potwór przeludnienia • 115
- Kontrolowanie ciał • 118
- Estetyka społecznej sprawiedliwości • 121
- Ohydna zbrodnia – potworna sprawiedliwość • 125
- Golem i monstrum Frankensteina • 127

Golem w dobie reprodukcji masowej. *R.U.R. Rossum's Universal Robots* Karel Čapka • 130

- Groteskowy świat nauki i techniki • 130
- Od Golema do robota • 134
- Rossum, Faust i nowi Prometeusze • 138
- „Do pracy, Roboty!” • 145
- Roboty i kapitalizm • 148
- Roboty i marksizm • 155
- Masowe, obce, niesamowite • 158
- Marzenie o nadczłowieku • 166
- Ostatni ludzie • 168
- Ku człowieczeństwu • 171
- Tajemnica życia • 175
- Roboty i ludzie • 180

Golem w czasach Zagłady • 183

- Status muzułmana • 187
- Definiowanie muzułmana • 191
- Muzułman poza kulturą • 197
- Obraz muzułmana • 202
- Ludzkie i nie-ludzkie oblicze muzułmana • 209
- Homo sacer III* • 215
- Maszyna antropologiczna • 220

- Golemizacja oprawcy • 225
- Golem nowoczesności • 229
- Paradoksy nowoczesności • 236

Obietnice transhumanizmu • 238

- Założenia transhumanizmu • 239
- Dwa warianty cielesności • 242
- Świat w służbie człowieka • 248
- Mit racjonalności • 250
- Mit równości • 253
- Biologia i ekonomia • 255
- High tech and low life • 260
- Spadek po antyutopiach • 263
- Biblia cyberpunku. *Neuromancer* Williama Gibsona • 267
- Mit człowieczeństwa • 271
- Alternatywna transformacja • 274

Zakończenie • 281

Bibliografia • 285

Indeks osobowy • 301